

Президент Томас С. Монсон

Христос Воскрес!

Порожня гробниця того першого ранку Великодня була відповіддю на запитання Йова: “Як помре чоловік, то чи він оживе?”

Це була дивовижна сесія. Усім, хто до цього виступав чи співав, я як Президент Церкви вирішив просто сказати вам зараз лише два слова, відомі в англійській мові як два найважливіші слова. Сестрі Шеріл Лент та її радникам, хору, музикантам, промовцям я кажу ці два слова: “Дякую вам!”

Багато років тому, перебуваючи у Лондоні, Англія, я відвідав відому художню галерею Тейта. Полотна Гейнзборо, Рембранта, Канстебля та інших знаменитих художників були виставлені у багатьох залах. Я був у захопленні від їхньої краси і думав, яке велике вміння вимагалось для створення цих творів мистецтва. Одна картина, поміщена у тихому закутку на третьому поверсі, не лише привернула мою увагу, але й заволоділа моїм серцем. Художник Френк Бремлі зобразив убогий сільський будиночок, відкритий всім морським вітрам. Двоє жінок, мати і дружина не зображеного на полотні рибалки, чекали всю ніч на його повернення. Ніч вже минула, і було усвідомлення, що він пропав десь у морі і вже не повернеться. Стоячи на колінах біля своєї свекрухи і сховавши обличчя у складках спідниці цієї старшої жінки, молода жінка у відчай ридала.

Догорівша свічка на підвіконні промовисто вказувала на даремне чекання.

Я відчув страждання тієї молоді жінки; я перейнявся її горем. Виразна назва, яку художник дав своїй картині і яка вривається у пам'ять, вказує на трагічну історію. Картина називається *Безнадійний відчай*.

О як тій молодій жінці хотілося втішення, такого втішення, яке звучить у “Реквіємі” Роберта Луїса Стівенсона:

*Додому, моряк,—додому з морів,
І мисливець, додому,—додому з лісів¹.*

Серед усіх реалій земного життя жодна не є такою певною, як його кінець. Смерть приходить до всіх; вона

наш “спільний спадок; вона може забирати свої жертв[и] у дитинстві чи юності; [вона може прийти до людини] у період розквіту життя або не з'являтиметься, аж поки у людини не посрібляться... скроні; вона може статися внаслідок нещасного випадку чи хвороби... або ж... бути природною; але прийти вона має неодмінно”². Вона неминуче дає відчуті болісну втрату близькості і, особливо у молодому віці,—відчуті нищівний удар по нездійсненим мріям, невиконаним сподіванням і несправданим надіям.

Смертна людина, яка втратила близьких або яка сама вже стоїть на порозі нескінченності, не може не роздумувати, що ж там—за завісою, яка відділяє видиме від невидимого?

Багато століть тому чоловік на ймення Йов, який так довго отримував благословення у всьому матеріальному, тільки зазнавши усіх страждань, які тільки можуть випасти на долю людини, сів зі своїми друзями і поставив вічне запитання, яке ставилося упродовж століть: “Як помре чоловік, то чи він оживе?”³. Йов висловив те, над чим замислювався кожний чоловік або жінка.

Цього чудового Великоднього ранку я хотів би поміркувати над запитанням Йова—“Як помре чоловік, то чи він оживе?”—і дати відповідь,

яка приходить не лише після вдумливих роздумів, але й через відкрите Богом слово. Я починаю з найсуттєвішого.

Якщо існує проект світу, в якому ми живемо, то повинен бути й Проектувальник. Хто може, спостерігаючи за багатьма чудесами всесвіту, не вірити, що існує проект для всього людства? Хто може сумніватися в існуванні Проектувальника?

З книги Буття ми дізнаємося, що Великий Проектувальник створив небо і землю. “Земля була пуста та порожня, і темрява була над безоднею”.

“Хай станеться світло!”—сказав Великий Проектувальник. “І сталося світло”. Він створив твердь посеред води. Він відділив землю від вод і сказав: “Нехай земля вродить траву, ... дерево овочеве, що за родом своїм плід приносить, що в ньому насіння його”.

Два світила Він створив—Сонце і Місяць. Зірки з’явилися за Його задумом. І створив Він усі живі істоти у воді і птахів, що літають над землею. І було так. Він створив земну звірину і худобу, і все земне плазуюче. Проект був близький до завершення.

Після всього Він створив людину на Свій образ—чоловіка і жінку,—щоб панували вони над всім живим⁴.

Тільки людина отримала розум—глузд, інтелект і душу. Тільки людина, маючи їх, була здатна до віри й надії, до натхнення й прагнення.

Хто б міг переконливо довести, що людина—цей найблагородніший витвір Великого Проектувальника, яка панує над усім живим, у якій є глузд і воля, розум і душа, інтелект і божественне походження,—має стати нічим, коли дух залишає її смертне тіло?

Щоб зрозуміти значення смерті, ми повинні усвідомити мету життя. Тьмяне світло вірування повинно поступитися місцем полудневному

сонцю одкровення, завдяки якому нам відомо, що ми жили ще до того, як народилися на землі. У своєму передземному стані ми були серед синів і дочок Бога, в яких не було жодних сумнівів і які вигукували від радості, бо у них була можливість прийти у це сповнене викликів, і все ж таке необхідне, земне життя⁵. Ми знали, що наша мета—отримати фізичне тіло, подолати труднощі і довести, що ми будемо виконувати Божі заповіді. Наш Батько знав, що через природу земного існування ми будемо спокушатися, ми будемо грішити і ми будемо робити помилки. Оскільки у нас був шанс на успіх, Він дав нам Спасителя, Який мав страждати і померти за нас. Він мав не лише спокутувати наші гріхи; у спокуту входило й те, що Він також повинен був подолати фізичну смерть, якій ми всі підлягали через падіння Адама.

Отже, більш як 2000 років тому Христос, наш Спаситель, народився у хліву у Віфлеємі для смертного життя. Прихід Месії був провіщений задовго до цього.

Про дитинство Ісуса написано зовсім мало. Мені подобається цей уривок від Луки: “А Ісус зростав мудрістю, і віком та благодаттю, у Бога й людей”⁶. А ще в книзі Дії є коротка фраза про Спасителя, яка сповнена

величезного значення: “Ходив Він, добро чинячи”⁷.

Він був охрищений Іваном у річці Йордан. Він покликав Дванадцятьох апостолів. Він благословляв хворих, зцілював кульгавих, щоб вони ходили, сліпих, щоб вони бачили, глухих, щоб вони чули. Він навіть повертав померлих до життя. Він навчав, Він свідчив, і Він подавав нам для наслідування досконалий приклад.

Земна місія Спасителя світу наближалася до свого завершення. У горішній кімнаті відбулася Його Остання Вечера зі Своїми апостолами. Попереду була Гефсиманія, попереду був Голгофський хрест.

Ніхто із смертних не може збагнути всю важливість того, що Христос зробив для нас у Гефсиманії. Пізніше Він Сам описав пережите Ним: “[Це] стражданн[я]... примусило Мене, Самого Бога, найвеличнішого з усіх, тремтіти від болю і кровоточити кожною порою, та страждати і тілом, і духом”⁸.

Після страждань у Гефсиманії Його, знесиленого, схопили грубі й безжалісні руки і потягли, щоб поставити перед Анною, Кайяфою, Пилатом та Іродом. Його звинувачували і лаяли. Страшні удари все більше ослаблювали Його змучене болем тіло. Кров потекла на Його обличчя, коли

сплетений з колючої тернини вінець, з натиском надітий на Його голову, розсік Йому чоло. А потім Його знову повели до Пилата, який піддався вимогам розлюченого натовпу: “Розіпни, розіпни Його!”⁹

Його били батогами, у безліч шкіряних пасків якого були вставлені гострі металеві та кістяні фрагменти. Піднявшись після жорстокого биття, Він, спотикаючись, поніс Свій хрест і ніс його доти, поки міг, а тоді Його ношу далі поніс уже інший.

Нарешті на пагорбі, що називався Голгофа, на очах безпорадних послідовників, Його зранене тіло було прибите до хреста. Його немилосердно висміювали, проклинали і лаяли. А Він все ж вигукнув: “Отче, відпусти ім,—бо не знають, що чинять вони!”¹⁰.

Проїшли години страждань, і Його життя згасло. З Його спраглих вуст пролунали слова: “Отче, у руки Твої віддаю Свого духа!” І це прорікши, Він духа віддав”¹¹.

Коли спокій і вітшення милосердної смерті звільнили Його від суму земного життя, Він повернувся у присутність Свого Батька.

В останній момент Господар міг ухилитися. Та Він не зробив цього. Він спустився нижче всього, аби Йому вдалося все спасти. Його неживе тіло швидко, але обережно було покладене у гробницю.

Немає слів у християнських Писаннях, які б для мене значили більше за слова, сказані ангелом заплаканим Марії Магдалині та іншій Марії у перший день тижня, коли ті наблизилася до гробниці, щоб потурбуватися про тіло свого Господа. Ангел сказав:

“Чого ви шукаєте Живого між мертвими?

Нема Його тут, бо воскрес!”¹²

Наш Спаситель знову живий. Найславніша, найвітшпаюча і

найобнадійливіша з усіх подій в історії людства—це перемога над смертю. Біль і страждання у Гефсиманії і на Голгофі були усунені. Спасіння людства було забезпечено. Падіння Адама було заглажено.

Порожня гробниця того першого ранку Великодня була відповіддю на запитання Йова: “Як помре чоловік, то чи він оживе?” Усім, хто чує мій голос, я заявляю: “Якщо людина помирає, вона знову буде жити”. Ми знаємо це, бо маємо світло відновленої істини.

“Смерть-бо через людину, і через Людину воскресення мертвих.

Бо так, як в Адамі вмирають усі, так само в Христі всі оживуть”¹³.

Я прочитав свідчення тих, хто пережив горе Розп'яття Христа й радість Його Воскресіння, і вірю їм. Я прочитав свідчення тих з Нового Завіту, кого відвідав Той Самий воскреслий Господь, і вірю їм.

Я вірю свідченню того, хто у цьому розподілі говорив з Батьком і Сином у гаю, який тепер називається

священним, і хто віддав своє життя, запечатавши те свідчення власною кров'ю. Він проголосив:

“І тепер, після багатьох свідчень, які було дано про Нього, ось свідчення, останнє з усіх, яке ми даємо про Нього: Що Він живе!

Бо ми бачили Його, саме праворуч Бога; і ми чули голос, що засвідчив, що Він є Єдинонародженим від Батька”¹⁴.

Темрява смерті може завжди розганятися світлом відновленої істини. “Я воскресення й життя”,—сказав Господар¹⁵. “Зоставляю вам мир, мир Свій вам даю”¹⁶.

Упродовж років я чув і читав незліченну кількість свідчень, якими ділилися зі мною люди. Ці люди свідчили про реальність Воскресіння і про те, що в тяжку для них годину, коли вони найбільше цього потребували, до них приходили мир і заспокоєння, обіцяні Спасителем.

Я наведу вам лише частину з однієї такої розповіді. Два тижні тому я отримав зворушливий лист від батька

сімох дітей, в якому він написав про свою сім'ю, а особливо про сина Джейсона, який захворів, коли йому було 11 років. У наступні роки хвороба поверталася до нього кілька разів. Цей батько написав, що незважаючи на проблеми зі здоров'ям, Джейсон був позитивно налаштованим і мав веселу вдачу. У 12 років Джейсон отримав Ааронове священство і “завжди, незалежно від того, почував він себе добре чи погано, з готовністю і якнайкраще виконував свої обов'язки”. У 14 років він отримав найвищу нагороду скаутів— Eagle Scout Award.

Останнього літа, невдовзі після того, як Джейсону виповнилося 15 років, його знову покляли в лікарню. Одного разу батько, прийшовши провідати Джейсона, побачив, що той лежить із заплющеними очима. Не знаючи, спить Джейсон чи вже прокидається, він тихенько заговорив до нього. “Джейсоне,—сказав він,—я знаю, ти вже так багато натерпівся за своє коротке життя, і знаю, що зараз ти у важкому стані. У тебе попереду величезна битва, і мені дуже хочеться, щоб ти не втратив свою віру в Ісуса Христа”. Як написав цей батько, він аж здригнувся, коли Джейсон відразу ж розплющив очі і виразно та рішуче сказав: “Ніколи!” Потім Джейсон заплющив очі і більше нічого не казав.

Його батько написав: “У цій простій заяві Джейсон висловив одне з наймогутніших, найчистіших свідчень про Ісуса Христа, яке я будь-коли до цього чув. ... Того дня його

заява—“Ніколи!” назавжди увійшла в мою душу і моє серце сповнилося радості, бо Небесний Батько благословив мене бути батьком такого дивовижного і благородного юнака... Це востаннє я чув, як він проголошував своє свідчення про Христа”.

Сім'я Джейсона сподівалася, що то була його звичайна госпіталізація, але не пройшло по тому й двох тижнів і він помер. Старші брат і сестра у той час служили на місії. Ще один брат, Кайл, тільки отримав своє покликання служити на місії. Вийшло так, що покликання прийшло раніше, ніж очікувалося, і 5 серпня, якраз за тиждень до смерті Джейсона, сім'я зібралася в його лікарняній палаті, щоб там відкрити покликання Кайла на місію у присутності всієї сім'ї.

До листа цей батько додав фотографію, де Джейсон лежить в лікарняному ліжку, поряд з ним стоїть, тримаючи в руках своє покликання, його рослий брат Кайл. Під фотографією був надпис: “Покликані служити своїй місії разом—по обидва боки завіси”.

Брат і сестра Джейсона, які вже служили тоді на місії, надіслали додому чудові втішаючі листи, щоб їх зачитали на похороні Джейсона. Його сестра, яка служить в Аргентинській Західній Буенос-Айреській місії, у своєму листі написала: “Я знаю, що Ісус Христос живий, і тому, що Він живий, усі ми, у тому числі й наш доयोगий Джейсон, також будемо жити знову. ... Нас може втішити чітке знання того, що ми були запечатані разом як вічна сім'я. ... Якщо ми

будемо якомога краще слухатися і чинити у цьому житті, ми побачимо [його знову]”. А далі вона написала: “Уривок з Писань, який я вже давно люблю, тепер набув для мене нового значення і став по-новому важливим... Одкровення, розділ 21, вірш 4: “І Бог кожну спльозу з очей їхніх зотре, і не буде вже смерті. Ані смутку, ані крику, ані болу вже не буде, бо перше минулося!”

Мої любі брати і сестри, у годину нашого найглибшого горя ми можемо знайти заспокоєння в словах ангела, сказаних того першого Великоднього ранку: “Нема Його тут, бо воскрес!”¹⁷

*Радість лине, радість лине,
Світ співає: “Христос воскрес!”
З кам'яної домовини
Він піднявся до небес.
Відстраждав Господь за всіх,
Гріх і тління переміг!*¹⁸

Як один з Його особливих свідків сьогодні на землі, цієї славетної Великодньої неділі я проголошую, що це—істина, в Його святе ім'я, в ім'я Ісуса Христа, нашого Спасителя, амінь. ■

ПОСИЛАННЯ

1. Robert Louis Stevenson, “Requiem,” в *An Anthology of Modern Verse*, ed. A. Methuen (1921), 208.
2. James E. Talmage, *Jesus the Christ*, 3rd ed. (1916), 20.
3. Йов 14:14.
4. Див. Буття 1:1–27.
5. Див. Йов 38:7.
6. Лука 2:52.
7. Дії 10:38.
8. Учення і Завіти 19:18.
9. Лука 23:21.
10. Лука 23:34.
11. Лука 23:46.
12. Лука 24:5–6.
13. 1 Коринтянам 15:21–22.
14. Учення і Завіти 76:22–23.
15. Іван 11:25.
16. Іван 14:27.
17. Матвій 28:6.
18. “Христос воскрес!”, *Гімни*, с. 113.